

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іспанської і новогрецької філології та перекладу

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу

для здобувачів вищої освіти

за освітньою програмою
Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад

спеціальністю 035 Філологія

спеціалізацією
035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша –
іспанська

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Форма здобуття освіти: денна

Київ – 2025

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
1. Вимоги до здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу	5
2. Структура та зміст іспиту	10
2.1 Письмова частина іспиту	11
2.2. Усна частина іспиту	14
3. Критерії оцінювання здобувачів на іспиті	21
Список рекомендованої літератури	29

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу для здобувачів вищої освіти є підсумковою формою контролю рівня теоретичних і практичних знань випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також їх готовності до реалізації професійних функцій філолога, фахівця з першої іноземної мови і літератури (іспанської) і перекладу.

Мета: визначити рівень готовності здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня до здійснення професійних функцій філолога, фахівця з першої іноземної мови і літератури (іспанської) і перекладу; встановити у здобувачів вищої освіти рівень володіння практичними навичками користування іспанською мовою, що складають набуту ними в процесі навчання комунікативну компетентність: лінгвістичну, мовленнєву, лінгвокраїнознавчу, а також з'ясувати рівень знань теоретичних мовних дисциплін, які вивчалися протягом чотирьох років навчання в Університеті.

Іспит проводиться іспанською мовою.

Для проведення атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу скликається екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня у складі голови та екзаменаторів (членів) комісії. Комісія затверджується щорічно наказом ректора Університету відповідно до чинних нормативних документів Міністерства освіти і науки України та діє протягом календарного року.

До проходження атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня допускаються студенти, які виконали вимоги навчального плану.

На атестаційному іспиті з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу здобувачі вищої освіти мають обов'язково дотримуватися **академічної доброчесності**, що передбачено Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна і заочна форми здобуття освіти), ухваленого вченою радою університету 29 вересня 2022 року, протокол №3.

Дотримання **академічної доброчесності** здобувачами освіти на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня передбачає самостійне виконання завдань атестаційного іспиту (в усній, письмовій чи усній і письмовій формі); для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і здатностей.

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу проводиться в офлайн режимі у навчальних корпусах Київського національного лінгвістичного університету або, *у разі виробничої необхідності, відповідно до поточної ситуації*, організація атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу може проводитись у дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій, а саме: на платформі Microsoft Teams.

1. ВИМОГИ ДО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ІСПИТІ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (ІСПАНСЬКОЇ) І ПЕРЕКЛАДУ

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу передбачає перевірку та оцінку рівня сформованості у здобувачів предметно-фахової компетентності: комунікативної, соціокультурної та професійної шляхом демонстрації майбутніми філологами, фахівцями з першої іноземної мови і літератури (іспанської) і перекладу набутих ними теоретичних знань, практичних навичок і вмій. Здобувачі повинні продемонструвати володіння системою знань із теорії і практики іспанської мови, а також сукупністю необхідних умінь та навичок для застосування та реалізації здобутих знань у майбутній професійній діяльності.

Відтак, перевірка набутих умінь і навичок студентів обумовлена відповідністю сформованій *інтегральній компетентності* як здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

До загальних компетентностей слід віднести:

- ЗК 1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня повинен володіти такими *фаховими компетентностями*:

ФК 1. – Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. – Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії іспанської мови.

ФК 4. – Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди іспанської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. – Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. – Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іспанською і другою іноземною мовами.

ФК 10. – Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 13. – Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.

ФК 14. – Володіння теоретичними основами використання іспанської мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення.

ФК 15. – Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.

ФК 16. – Володіння граматиною, лексикою і фонетикою іспанської мови на рівні C1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Marco Comín Europeo De Referencia Para Las Lenguas: Aprendizaje, Enseñanza, Evaluación)).

ФК 18. – Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іспанської мови, другої іноземної та української мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.

ФК 19. – Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 20. – Здатність до аналізу тексту оригіналу, до застосовування відповідних перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; виокремлення правильної перекладацької стратегії; визначення

одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.

ФК 22. – *Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.*

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня складається з письмової і усної частин та відбувається протягом двох днів відповідно до розкладу проведення атестаційних іспитів.

У разі проведення атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу у дистанційному режимі на платформі Microsoft Teams, завдання *письмової і усної частин іспиту є ідентичними до завдань атестаційного іспиту у форматі офлайн.*

До завдань *письмової частини іспиту* входять:

1) письмове реферування іспанською мовою україномовної газетної статті з висвітленням власної думки щодо зазначеної проблематики;

2) письмовий переклад іспанською мовою україномовного тексту публіцистичного стилю.

Усна частина іспиту включає два завдання, які спрямовані на перевірку практичних навичок користування іспанською мовою, знань про теоретичні засади провідних галузей лінгвістики.

У разі запровадження дистанційного навчання, організація атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня проводиться у форматі онлайн на платформі Microsoft Teams. Атестаційний іспит з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня у форматі онлайн складається з письмової і усної частин та відбувається протягом двох днів відповідно до розкладу проведення атестаційних іспитів з першої іноземної мови. Завдання *письмової і усної частин іспиту є ідентичними до завдань атестаційного іспиту у форматі офлайн.*

Відповідно до Закону України «**Про вищу освіту**» уведено в дію оновлене «**Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету**» (протокол ученої ради Університету 3 від 29 вересня 2022 р). Екзаменаційна комісія приділяє особливу увагу дотриманню правил академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на всіх етапах складання атестаційного іспиту. **До порушень академічної доброчесності відноситься:**

– дослівне відтворення тексту (послідовності набору не менше трьох речень), зокрема шляхом перекладу з книг, статей, інтернет-ресурсів чи інших джерел;

– користування словниками, книгами, інтернет-ресурсами чи іншими довідковими джерелами в електронному чи паперовому вигляді під час атестаційного іспиту;

– парафраза – переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає в заміні слів і знаків без посилання на джерело;

– компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання з різних джерел без унесення в нього змін і посилань на авторів;

– унесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) без належного цитування.

У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності безпосередньо під час складання атестаційного іспиту чи якоїсь його частини – усної або письмової – екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти припиняє складання здобувачем вищої освіти цього іспиту (його письмової чи усної частини), йому / їй і всім присутнім на іспиті повідомляється про встановлення факту порушення академічної доброчесності, розкривається суть цього факту.

Екзаменаційна комісія відповідно до визначених у Програмі атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу критеріїв оцінювання виставляє студентові, який порушив академічну доброчесність, **0 (нуль)** балів (у 100-бальній шкалі 0 чи / і оцінку «незадовільно» в 4-бальній системі за складання усної або письмової частини атестаційного іспиту і за атестаційний іспит загалом. Не пізніше наступного робочого дня екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти письмово інформує завідувача кафедри і декана факультету про факт порушення академічної доброчесності, обставини виявлення цього факту.

На підставі рішення екзаменаційної комісії декан факультету подає ректорові письмове подання про відрахування такого здобувача вищої освіти з Університету.

2.1 Письмова частина іспиту

Першим зданням письмової частини іспиту є реферування іспанською мовою україномовної газетної статті з висловленням власної думки щодо зазначеної проблематики.

Резюме (resumen) демонструє набуті здобувачами лінгвістичні знання (орфографічні, лексичні, граматичні, стилістичні), а також дозволяє проконтролювати рівень сформованості навичок писемного мовлення. Крім того, письмова частина екзамену спрямована на перевірку готовності здобувачів аналізувати інформацію з метою виокремлення головних ідей та висловлення власної думки.

На основі знань і умінь, отриманих у межах теоретичних та практичних мовних дисциплін, курсів за вибором з лінгвістики, для написання резюме здобувач повинен уміти:

– аналізувати, систематизувати, диференціювати основну і другорядну інформацію;

– вибудовувати головні ідеї україномовного тексту в логічно структурований іспаномовний, спираючись на закони будови тексту, використовуючи лінгвостилістичні засоби відповідного стилю писемного мовлення;

– висловлювати та аргументувати власну думку у письмовій формі щодо зазначеної проблематики.

Пропоновані для реферування статті обсягом **500–650** слів відбираються з урахуванням програмної тематики з курсу практики усного та писемного мовлення іспанської мови з I по IV курси.

Обсяг виконаної роботи – 150–200 слів.

Термін виконання першого завдання письмової частини іспиту – 1 академічна година.

Другим завданням письмової частини іспиту є письмовий переклад запропонованого тексту публіцистичного стилю. Письмовий переклад демонструє набуті здобувачами знання з перекладознавчих дисциплін, а також дозволяє проконтролювати рівень сформованості навичок письмового перекладу текстів публіцистичного стилю. Крім того, друге завдання письмової частини іспиту спрямоване на перевірку рівня володіння прийомами адекватного перекладу.

На основі знань і умінь, отриманих у межах циклу перекладацьких дисциплін, здобувач повинен уміти:

– вміти диференціювати і застосовувати прийоми перекладу відповідно до текстів різних стилів;

– вміти вдало застосовувати перекладацькі стратегії;

– вміти віднаходити лексичну, граматичну, синтаксичну, стилістичну та соціокультурну еквівалентність в процесі перекладу з української мови на іспанську для різних типів тексту.

Пропоновані для перекладу тексти обсягом **200–230** слів відбираються з урахуванням програмної тематики з циклу перекладознавчих дисциплін II-IV курсів.

Термін виконання другого завдання письмової частини іспиту – 1 академічна година.

Перше і друге завдання письмової частини іспиту виконуються в перший день атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу. Завдання письмової частини іспиту можуть бути виконані відповідно до рішення екзаменаційної комісії у будь-якій послідовності.

Роботи перевіряються екзаменаторами (членами) відповідної екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня і засвідчуються їхніми підписами.

Орієнтовні теми для письмової частини іспиту:

1. Haga el resumen en español del artículo propuesto. Exponga su punto de vista sobre el tema del artículo (volumen –150-200 palabras). Variante 1. *Гідна робота без досвіду: реальність чи міф?*

2. Haga una traducción adecuada del ucraniano al español del siguiente texto:
Variante 1.

**Звернення міністра закордонних справ Польщі
до міжнародної спільноти**

Міністр закордонних справ Польщі Яцек Чапутович закликає міжнародну спільноту розглянути можливість відправки до України миротворчої місії ООН.

Очільник польського дипломатичного відомства виступив із цією заявою у Брюсселі на зустрічі міністрів європейських країн-членів Ради Безпеки ООН із головою дипломатичного відомства ЄС Федерікою Могеріні

Міністр закордонних справ Польщі зауважив, що важливо зберегти проблематику російської агресії проти України на порядку денному міжнародних форумів, у тому числі й ООН. Варто також розглянути чергові ініціативи, які наблизять Україну до вирішення цього конфлікту, як, наприклад, створення організації, миротворчої місії ООН в Україні, або також посади спеціального представника генерального секретаря ООН з питань України», – повідомляє Польське радіо.

Під час головування Польщі у Раді Безпеки ООН у травні минулого року відбулася дискусія, присвячена Україні. Тоді прозвучала критика агресивної поведінки Росії.

Міністр Чапутович повідомив, що наступного місяця на засіданні Генеральної Асамблеї ООН заплановано дебати про становище на окупованих територіях України.

(За матеріалами Укрінформ)

Здобувачі виконують екзаменаційну письмову роботу напередодні усної частини екзамену відповідно до розкладу проведення атестації здобувачів вищої освіти.

2.1.1 Порядок проведення письмової частини атестаційного іспиту в реальному часі у форматі онлайн на платформі Microsoft Teams

Члени Екзаменаційної комісії та здобувачі у визначений за розкладом час підключаються до заздалегідь запланованої відеоконференції **на платформі Microsoft Teams**.

Першим завданням письмової частини іспиту є реферування іспанською мовою україномовної газетної статті з висловленням власної думки щодо зазначеної проблематики. Пропоновані для реферування статті обсягом **500–650** слів відбираються з урахуванням програмної тематики з курсу практики усного та писемного мовлення іспанської мови з I по IV курси. Обсяг виконаної роботи – **130-150** слів. Термін виконання першого завдання письмової частини іспиту – **30 хв**. Кожен студент академічної групи виконує I завдання іспиту від руки на аркуші паперу А4, що підписаний за завчасно повідомленим зразком. Після завершення терміну виконання завдання доступ до документа закривається, а студент протягом наступних **5-10 хвилин зобов'язаний** надіслати на пошту кафедри фотографію письмової роботи, яка є ідентичною паперовому варіанту. Паперовий варіант роботи студент зберігає у себе до можливості особисто її передати секретареві екзаменаційної комісії.

З перервою не більше, **ніж 15 хвилин** після завершення I завдання атестаційного іспиту, члени Екзаменаційної комісії та здобувачі у визначений

час підключаються до заздалегідь запланованої відеоконференції на платформі **Microsoft Teams** для виконання II завдання письмової частини іспиту.

Другим завданням письмової частини іспиту є письмовий переклад запропонованого тексту публіцистичного стилю. Пропоновані для перекладу тексти обсягом **130–150** слів відбираються з урахуванням програмної тематики з циклу перекладознавчих дисциплін III- IV курсів.

На основі знань і умінь, отриманих у межах циклу перекладацьких дисциплін, здобувач повинен уміти:

– диференціювати і застосовувати прийоми перекладу відповідно до текстів різних стилів;

– вдало застосовувати перекладацькі стратегії;

– віднаходити лексичну, граматичну, синтаксичну, стилістичну та соціокультурну еквівалентність в процесі перекладу з української мови на іспанську для різних типів тексту.

Термін виконання другого завдання письмової частини іспиту – **30 хв.** Кожен студент академічної групи виконує II завдання письмової частини іспиту також від руки на аркуші паперу А4, що підписаний за завчасно повідомленим зразком. Після завершення терміну виконання завдання доступ до документа закривається, а студент протягом наступних **5-10 хвилин зобов'язаний** надіслати на корпоративну пошту кафедри фотографію письмової роботи, яка є ідентичною паперовому варіанту. Паперовий варіант роботи студент зберігає у себе до можливості особисто її передати секретареві екзаменаційної комісії

Роботи перевіряються екзаменаторами (членами) відповідної екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня і засвідчуються їхніми підписами.

Здобувачі виконують екзаменаційну письмову роботу напередодні усної частини екзамену відповідно до розкладу проведення атестації здобувачів вищої освіти.

Орієнтовні теми для складання письмової частини іспиту є ідентичними для формату онлайн та офлайн.

2.2. Усна частина атестаційного іспиту

Другим етапом є його усна частина, яка включає два завдання – з практичних і теоретичних аспектів іспанської мови. Час, що надається здобувачу для виконання завдання, – **1** академічна година.

Перше завдання: ознайомлення із запропонованим автентичним іспаномовним художнім текстом / статтею / віршем; виразне читання та переклад зазначеного уривку тексту українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї художнього тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту.

Обсяг тексту для аналізу – до **2500** друкованих знаків.

Уривок для перекладу виділено в тексті підкресленням. Переклад повинен продемонструвати вміння застосовувати правильну перекладацьку стратегію, добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу.

Розкриття змісту художнього тексту / статті / вірша передбачає визначення його / її теми, короткий переказ і відповіді на запитання голови та членів (екзаменаторів) екзаменаційної комісії.

Лінгвістичний коментар до тексту повинен виявити знання основ теорії мови, що передбачено програмами з теоретичних мовних дисциплін, вивчених за чотири роки здобуття вищої освіти, у їх застосуванні до практики аналізу.

Зокрема, необхідними є:

- визначення функціонального стилю та жанрової приналежності тексту;
- характеристика його лексичного складу: лексичне значення слів (пряме / переносне); контекстуальні синоніми й антоніми; аналіз слів із позицій їх історичного розвитку, а також приналежності до певного функціонального стилю;
- аналіз синтаксичних явищ, важливих для тексту, що розглядається: структурні, комунікативні й прагматичні типи речень, їх стилістична значущість;
- виявлення та аналіз фонетичних, графічних, морфологічних, лексичних, граматичних виражальних засобів і стилістичних прийомів, вжитих у тексті;
- виявлення та пояснення соціокультурних, географічних, історичних, політичних маркерів у тексті, важливих для його аналізу.

Друге завдання: *питання з теоретичних мовних дисциплін.*

Теоретична підготовка майбутнього, філолога, фахівця з першої іноземної мови і літератури (іспанської), другої іноземної мови і перекладу включає знання основ теорії мови, її історії та сучасного стану, а також передбачає обізнаність майбутніх філологів щодо структури та системи іспанської мови та закономірностей її функціонування.

Змістовна, логічна, чітка відповідь на теоретичне питання означає вміння показати смислові й структурні особливості мовних та мовленнєвих явищ, проілюструвати свою відповідь прикладами.

Відповідь на теоретичне питання передбачає також її професійну спрямованість, тобто коректне викладення теоретичного матеріалу з урахуванням норм володіння іспанською мовою, здатність та готовність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти реалізувати одержані знання з теорії мови у своїй майбутній професійній діяльності.

Список орієнтовних питань з теоретичних дисциплін

Історія мови, вступ до романського мовознавства

1. Романські мови та їх соціолінгвістичні аспекти: ареал розповсюдження романських мов в сучасному світі.
2. Діалекти в умовах романського мовлення: історичний та сучасний аспекти.

3. Проблема класифікації романських мов; проблеми романської структурної спільності.
4. Перехід від синтетизму до аналітизму в граматичній та лексичній системах латинської та романських мов : формування аналітичних структур.
5. Романізація. Лексичні та морфо-синтаксичні особливості народної латини на Піренейському півострові.
6. Вплив іберійського та кельтського субстратів на розвиток іспанської мови.
7. Вплив історичних чинників на формування іспанської мови.
8. Перші літературні пам'ятки кастильської мови: фонетичний, лексичний і граматичний аспекти.
9. Еволюція голосних і приголосних. Фонетичні явища. Регулярні та спорадичні зміни.
10. Еволюція синтаксису іспанської мови.

Лексикологія

1. Дефініція слова та його основні ознаки в сучасній іспанській мові.
2. Словотворення. Класифікація різних способів словотвору і характеристика їх продуктивності.
3. Зміна значення слова як один із шляхів збагачення словникового складу іспанської мови.
4. Етимологічний склад іспанської мови: запозичені слова, їх класифікація та асиміляція.
5. Фразеологія. Особливості сталих словосполучень, принципи їх класифікації.

Теоретична граматики

1. Теоретична граматики як наука, об'єкт вивчення; її зв'язок з іншими науками. Проблема розмежування морфології та синтаксису.
2. Поняття «частини мови», критерії їх визначення. Функціональна транспозиція частин мови.
3. Просте речення: визначення, класифікація. Предикативність. Модальність. Інформативна структура.
4. Характеристика складних речень. Класифікація складнопідрядних і складносурядних речень. Безсполучникове речення.
5. Неособові форми дієслова: особливості функціонування.

Стилістика

1. Співвідношення денотативного та конотативного в семантичній структурі мовної одиниці.
2. Поняття вторинної номінації та принципи перенесення найменувань. Тропи.
3. Класифікація функціональних стилів сучасної іспанської мови. Синтаксичні стилістичні фігури іспанської мови.

4. Стилістична диференціація лексики: стилістично нейтральна і стилістично забарвлена лексика.
5. Композиційно-мовленнєві форми тексту.

Теоретична фонетика

1. Артикуляційна база іспанської мови.
2. Фонологічна система іспанської мови.
3. Модифікація звуків у мовленні.
4. Структура складу в іспанській мові.
5. Просодична структура.

Інтерпретація тексту

1. Основні та вихідні поняття інтерпретації тексту, її місце серед інших дисциплін лінгвістичного та нелінгвістичного спрямування.
2. Текст як об'єкт лінгвістичного аналізу. Лінгвістичні підходи у дослідженні тексту.
3. Поняття «когерентності» тексту та її основні характеристики.
4. Поняття «текстової когезії» та її основні маркери.
5. Рівні актуалізації мовних одиниць у тексті (фонетичний, графічний, лексичний, синтаксичний, прагматичний, концептуальний, культурологічний).

Теорія і практика перекладу

1. Переклад як особливий вид комунікації
2. Культурологічний і лексико-фразеологічний аспекти перекладу
3. Граматичні і семантичні аспекти перекладу
4. Перекладацькі трансформації в перекладі
5. Жанрово-стилістичні аспекти перекладу

Загальне мовознавство

1. Семіотика. Семіологія. Характеристики та складові мовного знаку.
2. Когнітивна лінгвістика. Основні напрями лінгвокогнітології.
3. Психолінгвістика
4. Типи дискурсу. Соціальний дискурс.
5. Теорія мовленнєвих актів у іспанській граматиці.

2.2.1 Порядок проведення усної частини атестаційного іспиту в реальному часі у форматі онлайн на платформі Microsoft Teams.

Другим етапом атестаційного іспиту у форматі онлайн на платформі Microsoft Teams є його усна частина, яка включає два завдання – з практичних і теоретичних аспектів іспанської мови.

1. Екзаменаційна комісія та академічна група студентів у визначений за розкладом час підключаються до завчасно запланованої відеоконференції на платформі **Microsoft Teams**.

2. Перші п'ять студентів, ввімкнувши відеозв'язок та звукову доріжку, обирають варіант білета. Секретар екзаменаційної комісії завантажує перше завдання білета для кожного студента безпосередньо на платформу. Час, що надається здобувачеві для підготовки відповіді, – **30 хв.**

3. Після завершення терміну підготовки **першого завдання** студент презентує результат у режимі відеоконференції, а також відповідає на питання голови і членів екзаменаційної комісії.

4. Відразу після відповіді на перше завдання усної частини іспиту, студент отримує **друге завдання** відповідно до номера білета: питання з теоретичних мовних дисциплін. Екзаменаційна комісія надає студенту **5-7 хв.** для обміркування питання, після чого студент розпочинає відповідати.

5. Завершивши доповідь та відповівши на запитання голови і членів екзаменаційної комісії, студент виходить з режиму відеоконференції до завчасно встановленого часу, коли екзаменаційна комісія оголосить загальний бал і оцінку за атестаційний іспит з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу.

Перше завдання: ознайомлення із запропонованим автентичним іспаномовним художнім текстом / статтею / віршем; виразне читання та переклад зазначеного уривку тексту українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї художнього тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту. Обсяг тексту для аналізу – **1300-1500** друкованих знаків.

Уривок для перекладу виділено в тексті підкресленням. Переклад повинен продемонструвати вміння застосовувати правильну перекладацьку стратегію, добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу.

Розкриття змісту художнього тексту / статті / вірша передбачає визначення його / її теми, короткий переказ і відповіді на запитання голови та членів (екзаменаторів) екзаменаційної комісії.

Лінгвістичний коментар до тексту повинен виявити знання основ теорії мови, що передбачено програмами з теоретичних мовних дисциплін, вивчених за чотири роки здобуття вищої освіти, у їх застосуванні до практики аналізу.

Зокрема, необхідними є:

- визначення функціонального стилю та жанрової приналежності тексту;
- характеристика його лексичного складу: лексичне значення слів (пряме / переносне); контекстуальні синоніми й антоніми; аналіз слів з позицій їх історичного розвитку, а також приналежності до певного функціонального стилю;

- аналіз синтаксичних явищ, важливих для тексту, що розглядається: структурні, комунікативні й прагматичні типи речень, їх стилістична значущість;

- виявлення та аналіз фонетичних, графічних, морфологічних, лексичних, граматичних виражальних засобів і стилістичних прийомів, вжитих у тексті;

- виявлення та пояснення соціокультурних, географічних, історичних, політичних маркерів у тексті, важливих для його аналізу.

Друге завдання: питання з теоретичних мовних дисциплін.

Теоретична підготовка філолога, фахівця з першої іноземної мови і літератури (іспанської), другої іноземної мови і перекладу включає знання основ теорії мови, її історії та сучасного стану, а також передбачає обізнаність майбутніх філологів щодо структури та системи іспанської мови та закономірностей її функціонування.

Змістовна, логічна, чітка відповідь на теоретичне питання означає вміння показати смислові й структурні особливості мовних та мовленнєвих явищ, проілюструвати свою відповідь прикладами.

Відповідь на теоретичне питання передбачає також її професійну спрямованість, тобто коректне викладення теоретичного матеріалу з урахуванням норм володіння іспанською мовою, здатність та готовність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти реалізувати одержані знання з теорії мови у своїй майбутній професійній діяльності.

Список орієнтовних питань з теоретичних дисциплін для складання другого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу у форматі онлайн є ідентичним до списку орієнтовних питань з теоретичних дисциплін для складання другого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) у форматі офлайн.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу у форматі офлайн та онлайн

3.1. Оцінювання першого завдання письмової частини відповіді

Реферування газетної статті передбачає контроль мовної компетентності, набутої здобувачем, а також визначення рівня сформованості вмінь і навичок писемної комунікації в межах освітньої програми. Здобувач повинен продемонструвати сутнісне бачення і розуміння інформації, активний характер її осмислення.

Екзаменаційний бал за перше завдання письмової частини на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу складається із суми балів за **зміст** твору та за його **форму**. Під формою твору розуміється власне грамотність її написання. У ході перевірки форми письмової роботи увага зосереджується на трьох основних аспектах: граматичному, лексичному та орфографічному. Максимально за письмову частину атестаційного іспиту здобувач може отримати **20** балів.

Підсумковий бал за перше завдання письмової частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу виставляється за такими критеріями:

Таблиця 1

Оцінювання першого завдання письмової частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу

№ з/п	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Зміст письмової роботи	10	– повне розкриття змісту статті іспанською мовою; – змістовний, логічний та аргументований виклад матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – доцільне використання лексики та синтаксичних конструкцій	9–10 (А)
			– повне розкриття змісту статті; – незначні порушення у змістовному, логічному та аргументованому викладі матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні твору	7–8 (В)
			– неповне розкриття змісту статті; – незначні порушення у змістовному, логічному та аргументованому викладі матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні твору	6 (С)
			– зміст статті розкритий частково; є істотні порушення у змістовному та логічному викладі матеріалу; недостатня аргументованість викладу; суттєві порушення у дотриманні необхідних міжфразових зв'язків та у використанні лексики і синтаксичних конструкцій	4–5 (D)
			– зміст статті розкритий частково; є істотні порушення у змістовному та логічному викладі матеріалу; недостатня аргументованість викладу; грубі порушення у дотриманні необхідних міжфразових зв'язків та у використанні лексики і синтаксичних конструкцій	3 (E)
			– зміст статті не розкритий; – відсутній логічний та аргументований виклад матеріалу;	0-2 (F)

			наявні – грубі порушення у вживанні засобів міжфразових зв'язків; – неправильне вживання лексики та синтаксичних конструкцій.	
2	Форма письмової роботи	10	не більше 4 граматичних, лексичних або орфографічних помилок	9–10 (А)
			не більше 6 граматичних, лексичних або орфографічних помилок	7–8 (В)
			не більше 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок	6 (С)
			не більше 10 граматичних, лексичних або орфографічних помилок	4-5 (D)
			не більше 12 граматичних, лексичних або орфографічних помилок	3 (Е)
			13 та більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок	0-2 (F)

3.2. Оцінювання другого завдання письмової частини відповіді

Письмовий переклад іспанською мовою україномовного тексту публіцистичного стилю передбачає контроль мовної компетентності, набутої здобувачем, а також визначення рівня сформованості вмінь і навичок письмового перекладу в межах освітньої програми. Здобувач повинен продемонструвати вміння застосовувати правильні перекладацькі стратегії, добір мовних засобів для реалізації адекватного перекладу.

Екзаменаційний бал за друге завдання письмової частини на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу складається із суми балів за **зміст** твору та за його **форму**. Під формою твору розуміється власне грамотність її написання. У ході перевірки форми письмової роботи увага зосереджується на трьох основних аспектах: граматичному, лексичному та орфографічному. Максимально за письмову частину атестаційного іспиту здобувач може отримати **20** балів.

Підсумковий бал за друге завдання письмової частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) виставляється за такими критеріями:

Таблиця 2

Оцінювання другого завдання письмової частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу

№ з/п	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1	Зміст письмової роботи	10	– перекладацький аналіз зроблено чітко, грамотно, зрозуміло та об'єктивно	9–10 (А)

			<ul style="list-style-type: none"> – переклад містить усі деталі з оригіналу, вірно передає відтінки значень, зберігає соціальну маркованість, образність та семантико-структурну форму. – доцільне використання лексики, синтаксичних конструкцій, збереження стильової форми. 	
			<ul style="list-style-type: none"> – перекладацький аналіз зроблено в цілому грамотно, зрозуміло та об’єктивно; – незначні порушення змістового або термінологічного характеру; – незначні відхилення від жанрово-стилістичних особливостей тексту 	7–8 (B)
			<ul style="list-style-type: none"> – перекладацький аналіз зроблено недостатньо грамотно; – незначні помилки змістового або термінологічного характеру; – незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні перекладу 	6 (C)
			<ul style="list-style-type: none"> – перекладацький аналіз зроблено недостатньо грамотно; - є порушення темо-ремаічного членування; - суттєві порушення у використанні лексики, синтаксичних конструкцій, міжфразових в’язків. 	4-5 (D)
			<ul style="list-style-type: none"> – перекладацький аналіз зроблено неграмотно; - бракує логіки, порушено темо-ремаічне членування; - наявні відступи від жанрово-стилістичних особливостей; - грубі порушення використання лексики і синтаксичних конструкцій. 	3 (E)
			<ul style="list-style-type: none"> – перекладацький аналіз застосовано неграмотно; – повністю порушено темо-ремаічне членування; – неправильне вживання лексики та синтаксичних конструкцій; – грубі порушення у вживанні засобів міжфразових зв’язків. 	0-2 (F)
2	Форма письмової роботи	10	<ul style="list-style-type: none"> – не більше 4 граматичних, лексичних або орфографічних; 	9–10 (A)
			<ul style="list-style-type: none"> – не більше 6 граматичних, лексичних або орфографічних; 	7–8 (B)
			<ul style="list-style-type: none"> – не більше 8 граматичних, лексичних або орфографічних; 	6 (C)
			<ul style="list-style-type: none"> – не більше 10 граматичних, лексичних або орфографічних; 	4-5 (D)
			<ul style="list-style-type: none"> – не більше 12 граматичних, 	3

		лексичних або орфографічних;	(E)
		– 13 та більше граматичних, лексичних або орфографічних	0-2 (F)

3.3. Оцінювання усної частини відповіді

При виставленні оцінки за виконання завдань усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу враховується змістовність, ґрунтовність відповіді та форма її репрезентації, комунікативна компетентність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, володіння ними основ теорії мови. Оцінювання усних відповідей здійснюється згідно з вимогами до конкретних завдань екзаменаційного білету. Загалом за усну частину відповіді на комплексному іспиті здобувач може набрати **60** балів.

3.3.1. Оцінювання першого завдання

Перше завдання: Ознайомлення із запропонованим іспаномовним художнім автентичним текстом / статтею / віршем, виразне читання та переклад зазначеного уривку українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту.

Вимоги до першого завдання усної частини відповіді:

Зміст відповіді:

- повне розуміння змісту тексту;
- його адекватний та логічний переказ у стислій формі;
- правильна лексична, граматична, синтаксична, стилістична та соціокультурна еквівалентність в процесі перекладу вказаного уривку;
- логічна побудова відповіді;
- дотримання необхідних міжфразових зв'язків;
- логічні відповіді на запитання, поставлені екзаменаторами стосовно змісту тексту;
- висловлення власної точки зору та особистої оцінки прочитаного;
- змістовний та детальний аналіз лінгвістичних особливостей тексту;
- смислова та комунікативна інтерпретація його основної ідеї.

Форма відповіді:

- правильне фонетичне оформлення мовлення;
- вільне володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення;
- широка варіативність лексичних, граматичних структур і доцільність їх використання.

Таблиця 3

Оцінювання першого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу

№ з/п	Зміст питання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
-------	---------------	-----------------------------	----------------------------	----------------

1	Ознайомлення із запропонованим іспаномовним художнім автентичним текстом / статтею / віршем, виразне читання та переклад зазначеного уривку українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту	30	невиконання однієї незначної вимоги до змісту чи однієї незначної вимоги до форми; допускається до 5 незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру, в т.ч. при перекладі;	27-30 (A)
			невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; допускається до 7 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру, в т.ч. при перекладі;	25-26 (B)
			невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; допускається до 9 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру; в т.ч. при перекладі;	23-24 (C)
			невиконання до двох вимог до змісту та/чи двох вимог до форми; допускається до 11 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру, в т.ч. при перекладі;	20-22 (D)
			невиконання до трьох вимог до змісту та/чи трьох вимог до форми; – допускається до 14 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру, в т.ч. при перекладі;	18-19 (E)
			невиконання більше трьох вимог до змісту та/чи більше трьох вимог до форми; наявність у відповіді студента більше 15 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру, в т.ч. при перекладі.	0-17 (F)

3.3.2. Оцінювання другого завдання

Друге завдання: питання з теоретичних мовних дисциплін іспанської мови

Вимоги до другого завдання усної частини відповіді:

Зміст відповіді:

- повне розкриття теоретичного питання;
- пояснення смислових, структурних, функціональних ознак та особливостей обговорюваних явищ;
- надання необхідних дефініцій понять;
- демонстрація сутнісного бачення і розуміння теоретичної інформації, її осмислення;
- ілюстрація своєї відповіді прикладами;

Форма відповіді:

- вільне володіння навичками монологічного мовлення;
- змістовна, логічна, чітка побудова відповіді;
- фонетично, граматично, лексично та стилістично правильне мовне оформлення.

Оцінювання другого завдання усної відповіді здобувача на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу наведені у таблиці 4:

Таблиця 4

Оцінювання другого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу

№ з/п	Зміст питання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
2	Питання з теоретичних мовних дисциплін	30	невиконання однієї незначної вимоги до змісту або однієї незначної вимоги до форми; допускається до 4 незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	27-30 (А)
			невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; допускається до 5 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	25-26 (В)
			невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; допускається до 7 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або	23-24 (С)

		стилістичного характеру	
		невиконання до двох вимог до змісту та однієї значної вимоги до форми; допускається до 8 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	20-22 (D)
		невиконання до трьох вимог до змісту та однієї значної вимоги до форми; допускається до 10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	18-19 (E)
		невиконання чотирьох/п'яти вимог до змісту та двох вимог до форми; наявність у відповіді студента більше 10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	0-17 (F)

3.3 Підсумкова оцінка за атестаційний іспит з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу

Система оцінювання результатів атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу є накопичувальною.

Складниками підсумкового балу за атестаційний іспит з першої іноземної мови і перекладу є:

- бали за письмове реферування іспанською мовою україномовної статті;
- бали за письмовий переклад іспанською мовою україномовного тексту публіцистичного стилю;
- бали за усний лінгвістичний коментар тексту;
- бали за відповідь на питання з теоретичних мовних дисциплін.

Наприклад, на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу здобувач за *перше завдання письмової частини* отримав **18** балів (**9** балів за зміст і **9** балів за форму), за *друге завдання письмової частини* – **17** балів (**9** балів за зміст і **8** балів за форму). Разом за письмову частину здобувач отримує **35** балів (9+9+9+8). За інтерпретацію іспаномовного тексту – **23** бали і за відповідь на питання з теоретичних мовних дисциплін – **20** балів. Рейтинговий бал здобувача на атестаційному іспиті становитиме: **35+23+20=78** балів.

Підсумкова оцінка за відповідь на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС і чотирибальною шкалою виставляється за Таблицею 4:

Таблиця 5

**Підсумкова оцінка за атестаційний іспит
з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу**

Рейтинговий бал за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за чотирибальною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
0-59	F	незадовільно

Рішення екзаменаційної комісії з атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти про оцінку знань, продемонстрованих здобувачами при складанні атестаційного іспиту з першої іноземної мови (іспанської) і перекладу, приймається на її закритому засіданні.

**РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
для підготовки до атестаційного іспиту з першої іноземної мови
(іспанської) і перекладу**

Лексикологія

1. Іваницькая, А. А. (1989). *Практическая лексикология современного испанского языка*. Київ: Вища школа.
2. Мойсієнко, О. В., Бас-Кононенко, В. В. та інші. (2013). *Сучасна українська мова. Лексикологія. Фонетика*. Київ: Знання.
3. Селіванова, О. О. (2004). *Нариси з української фразеології (психокогнітивний та етнокультурний аспекти)*. Черкаський нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. Черкаси: Брама.
4. Тарновська, О. (2004). *Найуживаніші іспанські прислів'я з українськими та російськими відповідниками*. Київ: Нац. ун-т Тараса Шевченка.
5. Ткаченко, Л. Л. (2013). *Лексикологія іспанської мови: навч. посіб. для студентів-філологів вищих закладів освіти*. Херсон: ХДУ.
6. Verba, Galyna. (2021). *Curso de lexicología comparada (español-ucraniano)*. Kyiv: Nova Knyha.
7. Gutiérrez Ordoñez, S. (2003). *Semántica española en el fin de siglo*. Madrid.
8. Salvador, G. (1985). *Semántica y lexicología del español: estudios y lecciones*. Madrid: Paraninfo.

Історія іспанської мови

1. Данилич В. С. (2000). *Феномен человека в системе и картине мира (по памятникам эпохи становления национального языка и национальной литературы*

Испаниш). К.: КГЛЮ.

2. Cano Aguilar, R.(2015). *El español a través de los tiempos*. Madrid: ARCO LIBROS, S.L.
3. Menéndez Pidal, R. (1985). *Manual de gramática histórica española*. Madrid Espasa-Calpe, S.A..
4. Litvinenko E. V. (1983). *Historia de la lengua española: manual*. (2-a edición, completada y corregida). К.: Вища школа.
5. Penny, R. (2001) *Gramática Histórica del Español*. Barcelona: Ed. Ariel, S.A..

Теоретична фонетика

1. Калита, А. А. (2003). *Система фонетичних засобів актуалізації смислу висловлювання (експериментально-фонетичне дослідження англійського емоційного мовлення): дис. д.філол.н.* КНЛУ, Київ.
2. Корбозерова, Н. М., Серебрянська, А. О, Скробот, А. І. (2005). *Порівняльна типологія іспанської і української мов.* Київ: КНЛУ
3. Antonio, Quilis (1999). *Tratado de Fonología y Fonética españolas*. Madrid: Gredos.
4. Albala Hernandez, Maria José (1995). La intensidad de los sonidos españoles. *Revista de Filología española*, 75.
5. Alcoba, S. (2000). *La expresión oral*. Barcenona: Ariel Practicum.
6. López García, J. M. (2002). *Fonética práctica y ortografía española*. Madrid: Gredos.
7. Mary, Iribaren. (2005). *Fonética y Fonología españolas*. Madrid: Gredos.
8. Cerda Masso, Rodríguez. (2000). *Fonología funcional del español. Introducción a la lingüística española*. Barcelona: Ariel.
9. Scrobot, A. I. (2012). *Entonación en el contexto*. Київ: КНЛУ.
10. Steriopolo, O. I. (2018). *Phonetik und Phonologic del Deutshen*. Київ: КНЛУ.

Теоретична граматики

1. Серебрянська, А. О. (2001). *Теоретична граматики іспанської мови*. К.: КДЛУ.
2. Серебрянська, А. О., Підпригора, Ю. Г. (2002). *Граматики іспанської мови: граматичний аналіз*. К.: КДЛУ.
3. Korbozerova, N. M., Serebryanska A. O. (2005). *Gramática teórica de la lengua española moderna: manual en español*. К.: Centro editorial poligráfico “Universidad de Kyiv”.
4. Ochoa Gómez, Guillermo. (2001). *La oposición Indicativo-Subjuntivo (Teoría y práctica del uso)*. К.: КДЛУ.
5. Urúsova, G.V. (1977). *Lecturas lingüísticas*. К.: Вища школа.

Стилістика

1. Данилич, В. С. (2016). *Стилістика іспанської мови*. К.: Вид. центр КНЛУ.
2. Кухаренко, В. А. (2004). *Інтерпретація тексту*. Вінниця: Вид-во «Нова Книга».

3. Ткаченко, Л. Л. (2013). *Стилістика іспанської мови*. Херсон: ХДУ.
4. Шабас, О. А. (2019). *Стилістика іспанської мови*. Полтава: Полтавський університет економіки і торгівлі.
5. García Barrantes, José Luis. (2019). *Las figuras retóricas. El lenguaje literario*. Madrid: Arco Libros.
6. José Martínez de Sousa. (2015). *Manual de estilo de la lengua española*. Madrid: Ediciones Trea, S.L.
7. Martínez-Falero, Luis (2020). *El estilo del habla y el estilo literario: algunas consideraciones sobre estilística cognitiva*. Madrid: Arco Libros.
8. Mayoral, José Antonio. (1994). *Figuras retóricas*. Barcelona: Síntesis.
9. Rodríguez, Juan Carlos. (2001). *La norma literaria*. Madrid: Debate.
10. Vucheva, E. A. (2014). *Estilística del español actual*. Valencia: Humanidades.

Інтерпретація тексту

1. Кагановська, О. М., Каратєєва, Г. М., Савчук, Р. І. та інші. (2012). *Романські студії початку ХХІ століття: текстові концепти, нарратив, можливі світи* [колективна монографія]. К.: Вид. центр КНЛУ.
2. Кухаренко, В. А. (2004). *Інтерпретація тексту*. Вінниця: Вид-во "Нова Книга".
3. Савчук, Р. І. (2016). *Французький художній дискурс ХVІІІ–ХХІ століть у ракурсі нарративного текстотворення: лінгвокогнітивний і семіотичний аспекти* [монографія]. К.: Вид. центр КНЛУ.
4. Безугла, Л. Р., Бондаренко, Є. В. та інші. (2005). *Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен* [колективна монографія]. Харків: Вид. центр ХНУ імені В. Н. Каразіна.
5. Науменко, А. М. (2005). *Філологічний аналіз тексту (Основи лінгвопоетики). Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Вінниця: Нова книга.
6. Іваненко, С. М. (1999). *Поліфонія тексту*. К.: Видавничий центр КДЛУ.
7. Селиванова, Е. А. (2004). *Основы лингвистической теории текста и коммуникации*. К.: Брама.
8. Durán, Rosa Navarro. (1995). *La mirada al texto. Comentarios de textos literarios*. Barcelona: Ariel, S.A.

Теорія та практика перекладу

1. Верба, Г. Г. & Гетьман, З. О. (2013). *Підручник з перекладознавства*. Вінниця: Нова книга.
2. Верба, Г.Г., Гетьман, З.О. & Лопес Тапія, Ф. Х. (2007). *Усний переклад іспанської мови українською*. Вінниця: Нова книга.
3. Верба, Г. Г., Орличенко, О. В., Приходько, М. П. (2020). *Посібник з усного та письмового перекладу для студентів старших курсів (українська та іспанська мови)*. Вінниця: Нова книга.
4. Гетьман З. О., & Орлова, І. С. (2010). *Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську*. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка.

5. Залєснава О. В (2019). *Prácticas de traducción*. – К.: В-чий центр КНЛУ.
6. Бокова П. М., Залєснава О. В., Серебрянська А. О. (2013). *Curso de interpretación*. К.: В-чий центр КНЛУ.
7. Калустова О. М., Шиянова І. М., Танич К. А., Квасюк Н. Ю., Коломієць М. О. (2012) *Курс письмового перекладу. Іспанська мова*. К.: ВПЦ «Київський університет».
8. Ребрій О. В. (2020). *Основи перекладацького скоротису*. Вінниця: Нова книга.
9. Фокін С. Б. (2008) *Іспансько-український послідовний переклад: вправи, тексти, техніка нотування*. К.: ВПЦ «Київський університет».
10. Фокін С. Б. (2011) *Практикум з техніки нотування: переклад з іспанської*. К.: КНУ імені Тараса Шевченка.
11. Carbonell i Cortés, Ovidi. (1999). *Traducción y cultura*. Salamanca: Ediciones colegio de España.
12. Corsellis, Ann (2010). *Traducción e interpretación en los servicios públicos. Primeros pasos*. Granada: Editorial Comares
13. García Izquierdo, Isabel. (2000). *Análisis textual aplicado a la traducción*. Valencia: Tirant lo Blanch.

Загальне мовознавство

1. Кочерган, М. П. (2010). *Загальне мовознавство*. Київ : Академія.
2. Бондаренко І. П., Комарницька Т. К. (2014). *Актуальні напрями і проблеми сучасної лінгвістики*. К.: Издательский дом Дмитрия Бураго.
3. Селіванова, О. О. (2011). *Лінгвістична енциклопедія*. Полтава: Довкілля-К.
4. Сосюр, Ф. де. (1998). *Курс загальної лінгвістики*. К.: Основи.
5. Широков, В. (Ред.) (2018). *Граматичні системи. Лінгвістично-інформаційні студії*. (Т. 2). К.: Ліра-К.
6. Ariño Bizarro, Andrea, Marqueta Bárbara, López Cortés, Natalia (2022). *Avances de la Lingüística y su aplicación didáctica*. Madrid: Ediciones Akal.
7. Alonso Alonso Rosa- (2020). *La transferencia lingüística: perspectivas actuales*. Granada: Editorial Comares.
8. Національний університет «Києво-могилянська Академія» (2017) *Мова: класичне — модерне — постмодерне*. К.: Дух і літера.
9. Carrera De La Red, Micaela (2012). *Lingüística Románica. Concepto y Métodos*. Madrid: Editorial Académica Española.
10. Gargallo, José Enrique, Bastardas Rufat, María Reina. (2007) *Manual de lingüística románica*. Barcelona: Ariel.